

Стратегія управління ризиками Банку передбачає створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками з урахуванням особливостей діяльності Банку, характеру та обсягів його операцій, профілю ризику та стратегічних цілей.

Система управління ризиками будується Банком на наступних принципах:

- 1) **ефективність** - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків Банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Банку;
- 2) **своєчасність** - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;
- 3) **структурованість** - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Банку, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
- 4) **розмежування обов'язків** (відокремлення функції контролю від здійснення операцій) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції Банку та виконує функції контролю;
- 5) **усебічність та комплексність** - охоплення всіх видів діяльності Банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
- 6) **пропорційність** - відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються Банком;
- 7) **незалежність** - свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання підрозділом з управління ризиками та підрозділом контролю за дотриманням норм (комплаєнс) своїх функцій;
- 8) **конфіденційність** - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;
- 9) **прозорість** - оприлюднення Банком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику.

Витяг з Політики АТ «БАНК ФОРВАРД» з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Політика розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – **Закон про ПВК/ФТ**), Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого Постановою Правління Національного банку України №65 від 19.05.2020 р. (далі – **Положення № 65**), нормативно-правових актів Національного банку України, Міністерства фінансів України, прийнятих для виконання та відповідно до Закону про ПВК/ФТ, рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Базельського комітету з банківського нагляду, результатів національної

оцінки ризиків та ризик-профілю Банку, рекомендацій Національного банку України та типологічних досліджень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - **спеціально уповноважений орган (СУО)**). Основною метою політики з питань ПВК/ФТ є недопущення використання клієнтами послуг Банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Політика визначає загальні принципи Банку щодо дотримання вимог законодавства України з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – **ПВК/ФТ**).

Основними пріоритетами діяльності Банку у сфері ПВК/ФТ є:

- захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави від шкоди, заподіяної внаслідок ВК/ФТ;
- докладання максимальних зусиль для вжиття заходів із запобігання ВК/ФТ, які мають переважати над заходами протидії;
- застосування Банком ризик-орієнтованого підходу під час проведення фінансового моніторингу;
- забезпечення невідворотності застосування заходів щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням;
- ретельне дотримання працівниками Банку внутрішніх документів з питань ПВК/ФТ, забезпечення збереження та захисту інформації, що становить банківську таємницю, таємницю фінансового моніторингу, є конфіденційною інформацією;
- розуміння невідворотності покарання за порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ;
- захист працівників Банку від погроз та інших негативних чи дискримінаційних дій, пов'язаних з виконанням ними вимог законодавства України та внутрішніх документів Банку з питань ПВК/ФТ;
- звільнення від відповідальності за шкоду, заподіяну у зв'язку з виконанням працівниками Банку обов'язків щодо проведення фінансового моніторингу у межах та у спосіб, що передбачені законодавством України та внутрішніми документами Банку з питань ПВК/ФТ;
- усвідомлення важливості скоординованої взаємодії та співробітництва учасників системи ПВК/ФТ.

Банк з метою належної організації внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ та проведення первинного фінансового моніторингу вживає, зокрема, таких заходів:

- 1) призначає відповідального працівника Банку згідно з вимогами законодавства України у сфері ПВК/ФТ на рівні керівництва Банку;
- 2) створює окремий структурний підрозділ з ПВК/ФТ, який очолює відповідальний працівник Банку або який безпосередньо підпорядковується відповідальному працівникові Банку;
- 3) забезпечує функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ;
- 4) розробляє та затверджує внутрішні документи Банку з питань ПВК/ФТ в обсязі, необхідному для ефективного функціонування внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ та розуміння працівниками Банку своїх обов'язків та повноважень у сфері ПВК/ФТ;
- 5) забезпечує функціонування на постійній основі колегіального органу щодо розгляду проблемних та актуальних питань функціонування внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ;
- 6) забезпечує достатні ресурси для функціонування внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ (у тому числі окремого структурного підрозділу з ПВК/ФТ);
- 7) забезпечує достатню інформованість та обізнаність Голови і членів Правління Банку, членів Ради щодо їх обов'язків у сфері ПВК/ФТ, а також щодо притаманних ризик-профілю Банку ризиків ВК/ФТ;
- 8) забезпечує інформування керівників Банку щодо важливості вимог законодавства України з питань ПВК/ФТ з метою забезпечення належної системи управління ризиками, необхідності вжиття дієвих заходів для ефективного запобігання використанню послуг Банку з метою ВК/ФТ та розуміння наслідків, на які наражається Банк у разі невиконання вимог законодавства України з питань ПВК/ФТ;
- 9) ефективно розподіляє функції з питань ПВК/ФТ між трьома лініями захисту, забезпечує належну обізнаність та виконання працівниками Банку, уключно з працівниками бізнес-підрозділів, визначених їм обов'язків у сфері ПВК/ФТ, розуміння такими працівниками своєї відповідальності за невиконання обов'язків та/або бездіяльність;
- 10) запроваджує та постійно вдосконалює внутрішній контроль з питань ПВК/ФТ, зокрема забезпечує своєчасне виявлення Управлінням внутрішнього аудиту (далі – УВА) проблемних питань та ознак неналежної системи управління ризиками ВК/ФТ;
- 11) вивчає нові продукти/послуги, включаючи нові канали продажу, використання або розроблення нових технологій для наявних або нових продуктів з метою належної оцінки притаманних їм ризиків ВК/ФТ та належного контролю за ризиками ВК/ФТ для наявних продуктів/послуг;
- 12) забезпечує здійснення на постійній основі проведення навчальних заходів для працівників Банку та агентів Банку (їх працівників) з метою розуміння ними покладених на них обов'язків та порядку дій;
- 13) забезпечує перевірку наявності бездоганної ділової репутації в усіх працівників Банку, залучених до проведення первинного фінансового моніторингу;

14) створює та забезпечує функціонування дієвої та своєчасної системи ескалації підозр та проблемних питань у сфері ПВК/ФТ та порядку їх розгляду, уключно з повідомленням інформації/фактів, що стосуються випадків порушення або можливого порушення законодавства України у сфері ПВК/ФТ, в порядку, передбаченому внутрішніми документами Банку;

15) запроваджує систему автоматизації (далі – СА), що забезпечує своєчасне та в повному обсязі виконання Банком обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) (зокрема виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, замороження активів, пов'язаних з тероризмом та/або його фінансуванням/розповсюдженням зброї масового знищення та/або його фінансуванням, унеможливлення здійснення операцій особами з переліку терористів);

16) забезпечує своєчасне виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та належний інформаційний обмін з СУО;

17) розробляє та здійснює заходи з належної перевірки клієнта (далі – НПК) з метою розуміння суті діяльності клієнта, мети та очікуваного характеру ділових відносин з ним, що дає змогу Банку бути впевненим, що фінансові операції клієнта відповідають наявній в Банку інформації про нього, його бізнес, ризик-профіль, уключаючи у разі потреби джерела походження його коштів/статків, встановлення кінцевого бенефіціарного власника (далі – КБВ) для оперативного виявлення незвичайної поведінки та підозрілих фінансових операцій (діяльності);

18) належно документує дії працівників Банку та фіксує події, що стосуються виконання Банком обов'язків СПФМ;

19) зберігає всі документи, дані, інформацію (у тому числі відповідні звіти, розпорядження, файли), що стосуються виконання Банком обов'язків СПФМ, протягом строків, визначених законодавством України;

20) своєчасно та в повному обсязі надає на запити Національного банку України необхідні документи/інформацію/пояснення/аргументи, що належним чином підтверджують виконання Банком вимог законодавства України з питань ПВК/ФТ;

21) вживає заходів із постійного вдосконалення внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ.

Банк у своїй діяльності на постійній та безперервній основі застосовує ризик-орієнтований підхід з метою недопущення використання клієнтами послуг Банку для проведення фінансових операцій з протиправною метою та виважено підходить до застосування процедури де-рискінгу.

Банк вживає заходи з належної перевірки своїх клієнтів, складовою частиною якої є оцінка ризику ділових відносин з клієнтом. Належна перевірка клієнтів передбачає:

- здійснення ідентифікації та верифікації клієнта;

- встановлення кінцевого бенефіціарного власника клієнта або факту його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності);

- встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин або проведення фінансової операції;
- проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта;
- забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта.

Банк визначає належність клієнта або кінцевого бенефіціарного власника клієнта до політично значущих осіб, членів їх сімей або пов'язаних з ними осіб та вживає щодо таких клієнтів додаткові заходи.

Банк не відкриває та не веде анонімні (номерні) рахунки, не встановлює кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також з банками та іншими фінансовими установами - нерезидентами, щодо яких відомо, що вони підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками.

У своїй діяльності Банк дотримується інших заборон та обмежень, встановлених законодавством України з питань ПВК/ФТ, зокрема:

1) не встановлює ділові відносини та не проводить видаткові фінансові операції, не надає фінансові та інші пов'язані послуги (за винятком випадків, передбачених резолюціями Ради Безпеки ООН) прямо або опосередковано з клієнтами, які є:

- особами та/або організаціями, яких включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі – перелік терористів);
- особами та/або організаціями, які діють від імені та за дорученням осіб та/або організацій, яких включено до переліку терористів;
- особами та/або організаціями, якими прямо або опосередковано володіють чи КБВ яких є особи та/або організації, яких включено до переліку терористів.

Ця заборона застосовується і в разі, якщо Банку відомо, що контрагентом фінансової операції або фінансовою установою, яка забезпечує здійснення фінансової операції, є особи, визначені цією частиною.

2) не встановлює кореспондентські відносини з іноземними фінансовими установами, що зареєстровані та/або ліцензовані в державах, які віднесені до переліку держав, що не виконують рекомендацій FATF;

3) відмовляється від встановлення (підтримання) ділових відносин/відмовляє клієнту у відкритті рахунка (обслуговуванні), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка/відмовляється від проведення фінансової операції у разі:

- якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим або якщо у Банку виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

- встановлення клієнту неприйнятно високого ризику або ненадання клієнтом необхідних для здійснення належної перевірки клієнта документів чи відомостей;
- подання до Банку клієнтом чи його представником недостовірної інформації або подання інформації з метою введення Банку в оману;
- виявлення, що банк або інша фінансова установа, з якою встановлені кореспондентські відносини, є банком-оболонкою та/або підтримує кореспондентські відносини з банком-оболонкою;
- якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим.

Банк, дотримуючись даної Політики, розробляє та затверджує внутрішні документи з метою виконання вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ, які повинні містити дієві ризик-орієнтовані процедури, порядки, достатні для належної організації та функціонування внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ та проведення первинного фінансового моніторингу, функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ.

Внутрішні документи Банку з питань ПВК/ФТ розробляються Банком з урахуванням вимог законів України, що регулюють питання ПВК/ФТ, Положення № 65, нормативно-правових актів Національного банку України, Міністерства фінансів України, рекомендацій FATF, Базельського комітету з банківського нагляду, результатів національної оцінки ризиків та ризик-профілю Банку, рекомендацій Національного банку України та типологічних досліджень СУО.

Банк застосовує систему внутрішнього контролю у сфері ПВК/ФТ, що ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку, крім функцій, які віднесено до виключної компетенції Ради/Правління/Комітетів Банку відповідно до положень законодавства України, нормативно-правових актів НБУ.

Цей розподіл базується на застосуванні моделі трьох ліній захисту, а саме:

- 1) перша лінія захисту - на рівні бізнес-підрозділів та підрозділів підтримки діяльності Банку. Ці підрозділи ініціюють, здійснюють або відображають операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та несуть відповідальність за поточне управління цими ризиками, здійснюють заходи з контролю;
- 2) друга лінія захисту - на рівні підрозділу з управління ризиками (УРМ) та підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (Управління комплаєнс-контролю (далі – УКК)). Дані підрозділи забезпечують впевненість керівників Банку, що впроваджені першою лінією захисту заходи з контролю та управління ризиками були розроблені та функціонують належним чином;
- 3) третя лінія захисту - на рівні підрозділу внутрішнього аудиту (УВА), який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

Відповідальний працівник Банку, а також інші працівники Банку, що задіяні у внутрішньобанківській системі ПВК/ФТ повинні постійно підтримувати свій рівень знань

з питань ПВК/ФТ на належному рівні, у тому числі шляхом проходження навчання у сфері ПВК/ФТ, а також підвищення кваліфікації в порядку та у строки, встановлені Законом про ПВК/ФТ та внутрішніми документами Банку з питань ПВК/ФТ.

Банк постійно слідкує за змінами законодавства з питань ПВК/ФТ та своєчасно оновлює внутрішні документи, забезпечує функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ, здійснює належний внутрішній контроль, забезпечує проведення навчальних заходів для працівників Банку з питань ПВК/ФТ.